

ЧОРНОБИЛЬСЬКА ЗОНА ВІДЧУЖЕННЯ: ЯК ДАЛІ ЖИТИ?

Алла АКСЬОНОВА

Працівники підприємств Зони відчуження зібралися на профспілкову конференцію в місті Чорнобилі, щоб почути з вуст Міністра МНС України Володимира Шандри та начальника Державного департаменту – Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення Андрія Сельського про те, як підприємства МНС житимуть далі

Відкриваючи конференцію, голова Чорнобильської об'єднаної профспілкової організації Микола Тетерін повідомив присутнім про вкрай непросту соціально-економічну ситуацію на підприємствах МНС в Зоні відчуження. Серед проблем, що накопичилися в колективах за роки їх існування, чимало таких, які потребують негайного вирішення. Зокрема, з найболючіших Микола Васильович назвав наступні:

- у I-му кварталі нинішнього року середня заробітна плата у працівників зменшилася на 10%;
- підприємства Зони відчуження заборгували своїм працівникам виплату так званих "добових" (борг у вісім мільйонів гривень тягнеться ще з минулого року);
- нараховану заробітну плату, і то лише тарифну її частку, працівникам видають частинами. Як наслідок – невідповідність загальній сумі, яка зазначена в розрахунковій картці;
- через борги за газ у Зоні відчуження місяць відсутня гаряча вода. Тож після робочої зміни люди не мають змоги навіть прийняти душ, що є обов'язковою вимогою правил радіаційної безпеки.

Щодо харчування у їдальнях, то за словами Миколи Тетеріна: "Його важко назвати повноцінним. Це скоріше той мінімум, що необхідний для підтримки людського організму у робочо-му стані".

Відтак усе згадане вище призвело до високої психологічної напруги в колективі. "Людей лякає існуюча нестабільність. Вона породжує невпевненість у власному майбутньому. Тому ми й просимо вас окреслити перспективи подальшої роботи та життя", – звернувся до Міністра МНС Микола Васильович.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИЗНАЧЕНО, ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ТЕЖ

Очільнику МНС Володимиру Шандрі, як колишньому атомнику (він певний час працював на Хмельницькій АЕС, остання посада – провідний інженер з управління реактором), зрозумілими є і проблеми Зони відчуження, і нинішня психологічна напруга в колективах її підприємств. "Робота, яку ви виконуєте – звернувся до присутніх Міністр – є надзвичайно важливою для нашої держави. На жаль, сьогодні вона недостатньо оцінена. Тому я докладу всіх зусиль, щоб змінити ситуацію та підвищити статус вашої праці, адже від неї залежить безпека не лише Києва, а й України в цілому".

Дещо в цьому напрямку вже зроблено. Відповідно до прийнятої Постанови Кабінету Міністрів "Про доплати особам, які працюють у Зоні відчуження", передбачається суттєвий додаток до заробітної плати працівників Зони відчуження. А додаткові кошти – 39 млн. гривень – результат нещодавньої зустрічі з Прем'єром, будуть спрямовані на погашення комунальних боргів підприємств Зони відчуження та на виплату заборгованості по зарплатні працівникам. Не менш вагомим здобутком є збереження бюджетного фінансування підприємств Зони відчуження на нинішній рік на рівні минулого. Планувалося, правда, що воно буде суттєво більшим, однак світова фінансова криза внесла у ці плани свої корективи.

"Ми й надалі працюватимемо над тим, щоб ви отримали всі нараховані гроші, і не через рік чи два. Якщо й нинішній рік затримки з виплатою, то на місяць, максимум – півтора", – пообіцяв присутнім Володимир Шандра. З гарячою водою теж знайдемо тимчасове рішення проблеми: певний час її даватимуть на дві-три години у вечірній час. Після розв'язання боргового питання з газом – постійно. Крім цього, Міністр

дав доручення керівникові Державного департаменту – Адміністрації зони відчуження – спільно з фахівцями прорахувати інші альтернативні можливості забезпечення гарячою водою.

Щодо перспектив на майбутнє, то тут теж Володимиру Шандрі було що сказати. В МНС дане питання розглядалося неодноразово, і на сьогодні вже існують відповідні стратегічні плани. "Ми працювали непогану законодавчу базу, – наголосив очільник Міністерства. – Лише минулого року прийнято три закони, серед яких Закон України "Про Загальнодержавну програму зняття Чорнобильської АЕС з експлуатації і перетворення об'єкта "Укриття" в екологічно безпечну систему". Вона передбачає значну кількість роботи. Крім неї, в Україні створено Фонд поводження з радіоактивними відходами. І хоча він поки не працює, в недалекому майбутньому Фонд відкриє перспективи для численних робіт на тривалий час. А ще нинішнього року прийняті відповідні керівні та програмні документи щодо поводження з радіоактивними відходами. Нині в Україні накопичилося близько двох мільйонів тонн радіоактивних відходів середньої та низької активності. І всі їх необхідно переробити та захоронити. Таким чином, зважаючи на поставлені завдання, у Зоні відчуження для підприємств МНС на довгі роки знайдеться чимало роботи".

До речі, згадані Міністром "Загальнодержавна програма", Фонд та відповідні програмні документи щодо поводження з радіоактивними відходами є реальні-

ми джерелами фінансування. Тому, як підсумував Володимир Шандра, підприємствам доведеться стати активнішими й додатково заробляти в цих напрямках гроші, а не розраховувати лише на державний бюджет.

У своєму виступі Андрій Сельський представив дії департаменту щодо нинішнього "виживання" підприємств МНС Зони відчуження. Йшлося про постійне, спільно з Міністром МНС та головою профспілки, "відстоювання" питань фінансування підприємств АЗВіЗБ(О)В. Також Андрій Анатолійович нагадав присутнім про обіцянку, яку було дано керівництвом МНС майже рік тому: не дивлячись на кризові явища в Україні, з підприємств Зони відчуження не було скорочено жодного працівника. "Тож обіцянку ми виконали", – зауважив керівник Державного департаменту.

Завершуючи конференцію, голова профспілки підсумував, що в цілому керівництво Міністерства і держдепартаменту дещо зняли напругу щодо соціально-економічної ситуації в Зоні відчуження. Також були прийняті дві резолюції, які, за словами папа Тетеріна, мають посприяти діям профспілки.

Вислови "активно працюємо", "відстояти", "проштовхнути", "пробити" постійно звучали з вуст усіх виступаючих на конференції. Це, як ніщо інше, свідчить про непросту фінансову ситуацію в державі і про роботу МНС у забезпеченні безперебійної роботи підприємств Зони відчуження та відповідних умов праці їх працівникам.